

DEKLARACJA W SPRAWIE OTWARTOŚCI PARLAMENTU

Podsumowanie

Cel

Deklaracja w sprawie Otwartości Parlamentu¹ jest wezwaniem obywatelskich organizacji monitorujących parlamenty (PMOs - parliamentary monitoring organizations) do krajowych i lokalnych parlamentów oraz międzynarodowych ciał prawodawczych o zaangażowanie się w zwiększanie otwartości i o umożliwienie obywatelom aktywnego udziału w pracach parlamentów. Organizacje monitorujące parlamenty odgrywają coraz większą rolę w zwiększaniu dostępu obywateli do informacji o pracach parlamentów, we wzmacnianiu zdolności obywateli do uczestnictwa w procesach stanowienia prawa oraz w zwiększaniu odpowiedzialności i rozliczalności parlamentów. Organizacje monitorujące parlamenty są szczególnie zainteresowane rzecznictwem w zakresie zwiększania dostępu do rządowych i parlamentarnych informacji. Równocześnie uznają potrzebę zwiększenia współpracy i dialogu z parlamentami na świecie w sferze reform instytucji przedstawicielskich. Intencją niniejszej deklaracji jest nie tylko wezwanie do działania, ale również stworzenie podstawy do dialogu pomiędzy parlamentami i organizacjami je monitorującymi. Naszym celem jest zwiększanie otwartości parlamentów i rządów tak, by prowadziła ona do większego zaangażowania się obywateli, funkcjonowania instytucji nastawionych na dialog z obywatelami, a w efekcie bardziej demokratycznego społeczeństwa.

Historia

Niniejsza Deklaracja nawiązuje do różnych dokumentów zaaprobowanych przez międzynarodową społeczność parlamentarną i była wstępnie dyskutowana podczas konferencji liderów organizacji monitorujących parlamenty, współorganizowanej przez National Democratic Institute, Sunlight Foundation i Latin American Legislative Transparency Network w Waszyngtonie. Konferencja odbyła się w dn. 30 kwietnia - 2 maja 2012 r. i była wspierana przez Omidyar Network, Open Society Institute, National Endowment for Democracy, World Bank Institute i Ambasadę Meksyku w Stanach Zjednoczonych. Uaktualniona wersja Deklaracji, odzwierciedlająca porozumienie wypracowane przez uczestników wspomnianej konferencji, została zrewidowana podczas spotkania dot. otwartych danych legislacyjnych zorganizowanego w Paryżu w dn. 6 czerwca - 31 lipca 2012 r. przez *Regards Citoyens*, *Cent.re d'études européennes de Sciences Po* oraz *Médialab Sciences Po*. Robocza wersja dokumentu została poddana elektronicznym konsultacjom społecznym w okresie 11 czerwca - 31 lipca 2012 r. Ostateczna wersja Deklaracji została ogłoszona podczas konferencji *World e-Parlament* w Rzymie w

¹ Zestawienie dobrych praktyk i komentarzy nt tej Deklaracji prosimy sprawdzić na: <http://www.openingparliament.org/declaration>.

Międzynarodowym Dniu Demokracji, 15 września 2012 r. i jest dostępna na stronie OpeningParliament.org

Zakres

Promocja Kultury Otwartości: Informacje parlamentarne są publiczne. Informacje te powinny być dostępne do ponownego wykorzystania (re-use) i ponownego udostępniania przez obywateli, a ewentualne ograniczenia powinny być szczegółowo zdefiniowane w prawodawstwie. Kulturę otwartości parlament powinien zbudować na zasadach zapewniających powszechne uczestnictwo obywateli oraz wolne społeczeństwo obywatelskie, umożliwić efektywne monitorowanie parlamentu i stanowczo bronić tych praw poprzez swoją funkcję kontrolną. Parlament powinien zapewnić obywatelom środki prawne, umożliwiające im egzekwowanie prawa dostępu do informacji publicznej. Parlament ma również obowiązek upowszechniać wśród obywateli rozumienie zasad jego funkcjonowania oraz dzielić się dobrymi praktykami z innymi parlamentami w celu zwiększenia otwartości i przejrzystości. Parlament powinien współpracować z obywatelami i organizacjami monitorującymi, aby zagwarantować kompletne, szczegółowe i bezwzględne prezentowanie informacji parlamentarnych.

Zapewnianie przejrzystości informacji parlamentarnych: Parlament powinien przyjąć zasady zapewniające publikację informacji parlamentarnych oraz regularnie aktualizować te zasady w oparciu o rozwijające się dobre praktyki. Informacje parlamentarne zawierają między innymi informacje na temat roli i funkcji parlamentu oraz informacje wytwarzane w procesie legislacyjnym, włączając w to teksty proponowanych ustaw i ich poprawek, rejestr głosowań, kalendarz i plan prac parlamentu, zapisy posiedzeń plenarnych i posiedzeń komisji, informacje archiwalne oraz wszelkie inne informacje, które są częścią zasobów danych parlamentarnych, takie jak, raporty tworzone dla lub przez parlament. Parlament powinien udostępniać informacje o swoim zarządzaniu, administrowaniu i pracownikach oraz wszechstronne i szczegółowe informacje o swoim budżecie. Parlament powinien też dostarczać informacje na temat doświadczenia, aktywności i spraw parlamentarzystów. Te informacje powinny być dostarczane w zakresie pozwalającym obywatelom na dokonywanie świadomej oceny parlamentarzystów, ze względu na kryteria prawości, uczciwości i potencjalnych konfliktów interesów.

Ułatwianie dostępu do informacji parlamentarnych: Parlament powinien zapewnić wszystkim obywatelom szeroki dostęp do informacji. Dostęp ten powinien być zapewniony bez dyskryminacji poszczególnych obywateli i poprzez różne kanały, w tym przez możliwość bezpośrednich obserwacji obrad, prasę, radio, transmisje na żywo i nagrania udostępniane na życzenie. Bezpośredni dostęp do parlamentu powinien być zapewniony wszystkim obywatelom i może być limitowany tylko ze względu na ograniczenie przestrzeni i zasady bezpieczeństwa. Zasady zapewniające dostęp mediów i obserwatorów powinny być jasno zdefiniowane i publicznie prezentowane. Informacje parlamentarne powinny być dostępne bezpłatnie, we wszystkich oficjalnych i roboczych językach używanych w danym kraju oraz przez narzędzia, takie jak podsumowania pisane językiem zrozumiałym dla szerokiej grupy obywateli.

Umożliwianie elektronicznej publikacji informacji parlamentarnych: Informacje parlamentarne powinny być udostępniane on-line w otwartych i ustrukturyzowanych formatach, pozwalających obywatelom na analizę i ponowne wykorzystanie tych informacji, przy użyciu szerokiego spektrum narzędzi technologicznych. Informacje parlamentarne powinny być powiązane z informacjami pokrewnymi oraz łatwo przeszukiwalne i udostępniane do pobierania w formie katalogów danych. Taki sposób prezentowania danych ma na celu zachęcanie do rozwoju nowych technologii przeznaczonych do analizy pracy parlamentów. Parlamentarne strony internetowe umożliwiają komunikację z obywatelami nawet w społeczeństwach z ograniczonym dostępem do internetu. Dzięki tym stronom pośrednicy mają ułatwiony dostęp do informacji i mogą przekazywać je obywatelom. Aby angażować obywateli w procesy demokratyczne, strony internetowe parlamentów powinny być nastawione na używanie interaktywnych narzędzi i powinny oferować powiadomienia lub aplikacje mobilne. Parlamente powinny preferować otwarte formaty wymiany danych oraz bezpłatne oprogramowanie o publicznie dostępnym kodzie źródłowym (open-source). Parlamente mają obowiązek zapewnić technologiczną użyteczność dostarczanych informacji, równocześnie gwarantując prywatność osobom z nich korzystającym.

DEKLARACJA W SPRAWIE OTWARTOŚCI PARLAMENTU

Preambuła

UZNAJĄC, że otwarte, odpowiedzialne, dostępne i reagujące na głos obywateli parlamenty oraz instytucje prawodawcze, ze względu na ich konstytucyjne obowiązki uchwalania prawa, reprezentowania obywateli i nadzorowania władzy wykonawczej oraz odzwierciedlania interesów obywateli, są kluczem do demokratyzacji;

UZNAJĄC, że otwartość parlamentu umożliwia obywatelom czerpanie informacji o jego pracach, wspomaga obywatelskie zaangażowanie w proces legislacyjny, pozwala obywatelom na rozliczanie parlamentarzystów oraz zapewnia, że interesy obywateli są reprezentowane;

UZNAJĄC, że prawa obywateli do uczestnictwa w sprawowaniu władzy i prawa dostępu do informacji parlamentarnych są ustanowione w międzynarodowych regulacjach praw człowieka², normach i standardach określających zasady działania demokratycznych parlamentów, przyjętych przez międzynarodową społeczność parlamentarną,³ i uznając, że międzynarodowe instytucje stworzyły silny fundament dla otwartości on-line;⁴

UZNAJĄC, że nadejście ery cyfrowej w fundamentalny sposób zmieniło kontekst używania informacji parlamentarnych oraz oczekiwania obywateli w zakresie dobrego rządzenia, i uznając, że nowe technologie wspierają analizę i ponowne wykorzystanie informacji parlamentarnych, tworząc podstawy do budowania demokracji przedstawicielskiej opartej na dzieleniu się wiedzą i informacją;

UZNAJĄC, że czynniki, które mogą wpływać na stosunek parlamentu do zwiększania otwartości, takie jak odmienność tradycji, doświadczenia, zasobów i realiów, nie umniejszają znaczenia otwartości i przejrzystości parlamentu;

UZNAJĄC, że potrzeba otwartości parlamentu łączy się z potrzebą większej otwartości rządu i uznając, że wiele rządów współpracuje ze społeczeństwem obywatelskim, aby wprowadzać możliwe do monitorowania zobowiązania do zwiększania przejrzystości, efektywności i rozliczalności rządów, np. poprzez inicjatywy, takie jak Partnerstwo na rzecz Otwartych Rządów;

² Np. w artykułach 19. i 21. Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka oraz w artykułach 19. i 25. Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych.

³ Te normy i punkty odniesienia obejmują dokumenty wypracowane i przyjęte przez Inter-Parliamentary Union, Commonwealth Parliamentary Association, Southern African Development Community Parliamentary Forum, Assemblée parlementaire de la Francophonie i Parliamentary Confederation of the Americas.

⁴ Inter-Parliamentary Union and the United Nations Department of Economic and Social Affairs, *Guidelines for Parliamentary Websites*, marzec 2009.

UZNAJĄC, że rosnąca liczba organizacji obywatelskich, które monitorują działalność parlamentów i organizacji je wspierających dąży do odgrywania znaczącej i partnerskiej roli we wzmacnianiu demokratycznej odpowiedzialności parlamentów oraz wymaga dostępu do informacji parlamentarnych, aby odgrywać tę rolę efektywnie, i uznając, liczne przykłady silnej współpracy między parlamentami i organizacjami je monitorującymi (PMOs), które mogą wspierać wysiłki zmierzające do zwiększania otwartości informacji parlamentarnych;

Przedstawiciele społeczności organizacji monitorujących parlamenty (PMOs)⁵ wypracowali i zobowiązują się wspierać realizację następujących zasad otwartości parlamentu:

Promowanie kultury otwartości

1. Uznanie dla publicznej własności informacji parlamentarnych

Informacje parlamentarne należą do społeczeństwa; obywatele powinni mieć prawo do ich ponownego wykorzystania (re-use) i ponownego udostępniania w całości lub we fragmentach. Ewentualne wyjątki lub ograniczenia od tej reguły powinny być wąsko zdefiniowane w prawodawstwie.

2. Rozwijanie kultury otwartości poprzez legislację

Parlament ma obowiązek uchwalania przepisów oraz wewnętrznych zasad i procedur postępowania, które wspierają gwarancje powszechnego prawa do udziału w systemie sprawowania władzy i do dostępu do informacji parlamentarnych, promują kulturę otwartego rządu, zwiększają przejrzystość finansów publicznych, zabezpieczają wolność wypowiedzi i zgromadzeń oraz zapewniają zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego i obywateli w proces stanowienia prawa.

3. Ochrona kultury otwartości poprzez nadzór

Wypełniając swoją funkcję kontrolną, parlament powinien gwarantować, że prawa zapewniające otwartość rządu są efektywnie realizowane, że rząd pracuje w sposób w pełni przejrzysty i promuje kulturę otwartości.

4. Promowanie edukacji obywatelskiej

Parlament jest odpowiedzialny za aktywne promowanie edukacji obywatelskiej w społeczeństwie, szczególnie wśród młodzieży, poprzez ułatwianie zrozumienia parlamentarnych procedur i pracy oraz roli parlamentu i jego członków.

⁵ Lista organizacji monitorujących parlamenty (PMOs), które współtworzyły lub wspierają cele niniejszej deklaracji: <http://www.openingparliament.org/organizations>.

5. Angażowanie obywateli i społeczeństwa obywatelskiego

W celu efektywnego reprezentowania interesów obywateli i wprowadzania w życie prawa obywateli do petycji parlament ma obowiązek aktywnie i bez dyskryminacji angażować obywateli i społeczeństwo obywatelskie w procesy decyzyjne.

6. Ochrona niezależnego społeczeństwa obywatelskiego

Parlament ma obowiązek wspierać mechanizmy zapewniające organizacjom społeczeństwa obywatelskiego swobodne działanie bez ograniczeń.

7. Umożliwianie efektywnego monitorowania parlamentu

Parlament powinien uznać prawo i obowiązek społeczeństwa obywatelskiego, mediów i obywateli do nadzorowania parlamentu i parlamentarzystów. Parlament powinien angażować się w konsultacje publiczne, w tym z organizacjami monitorującymi działalność parlamentu, aby wspierać efektywny nadzór oraz usuwać bariery w dostępie do informacji parlamentarnych.

8. Dzielenie się dobrymi praktykami

Parlament powinien aktywnie uczestniczyć w międzynarodowej i regionalnej wymianie dobrych praktyk z innymi parlamentami i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w celu zwiększania otwartości i przejrzystości informacji parlamentarnych, lepszego wykorzystywania informacji i technologii komunikacyjnych oraz wzmocnienia stosowania zasad demokratycznych.

9. Zapewnianie środków odwoławczych

Parlament powinien wprowadzić przepisy zapewniające obywatelom efektywny dostęp do skutecznych środków odwoławczych w przypadkach, gdy prawo dostępu do informacji publicznej jest kwestionowane.

10. Rozpowszechnianie kompletnych informacji

Udostępniane informacje parlamentarne powinny być tak kompletne, jak to możliwe oraz powinny odzwierciedlać całość działań parlamentu w danej sprawie. Ewentualne wyjątki od tej reguły należy definiować wąsko i precyzyjnie.

11. Udostępnianie informacji w szybki sposób

Informacje parlamentarne powinny być udostępniane bez zwłoki. Zasadą powinno być, że informacje parlamentarne są publicznie dostępne w czasie rzeczywistym. W przypadku, gdy nie jest to możliwe, informacje parlamentarne powinny być upubliczniane w momencie, gdy dysponuje nimi parlament.

12. Zapewnianie dokładnych informacji

Parlament powinien zagwarantować utrzymanie i upublicznianie rzetelnych i dokładnych repozytoriów informacji.

Zapewnianie przejrzystości informacji parlamentarnych

13. Przyjmowanie zasad regulujących przejrzystość

Parlament powinien uchwalić zasady zapewniające dalsze rozpowszechnianie informacji parlamentarnych. Zasady te powinny dotyczyć też formatów, w których informacje są upubliczniane. Aby umożliwić korzystanie z postępu technologicznego i rozwijających się dobrych praktyk, zasady regulujące przejrzystość parlamentu powinny być publicznie dostępne oraz powinny określać sposób ich aktualizowania. W przypadkach, gdy parlament nie dysponuje wystarczającymi zasobami, aby publikować wyczerpujące dane parlamentarne, powinien rozwijać współpracę ze społeczeństwem obywatelskim, aby zapewnić szeroki publiczny dostęp do informacji.

14. Udostępnianie informacji o roli i funkcjach parlamentu

Parlament powinien udostępniać informacje o swojej konstytucyjnej roli, strukturze, funkcjach oraz wewnętrznych i administracyjnych procedurach i wewnętrznym przepływie informacji. Informacje takie powinny dotyczyć również komisji parlamentarnych.

15. Udostępnianie informacji o parlamentarzystach

Parlament powinien zapewnić obywatelom wyczerpujące i regularnie aktualizowane informacje potwierdzające kwalifikacje parlamentarzystów, ich przynależność partyjną, rolę w parlamencie, frekwencję, tożsamość pracowników oraz każdą inną informację, którą parlamentarzyści chcą podać o sobie i swoich kompetencjach. Dane kontaktowe do biur parlamentarzystów w parlamencie i okręgach wyborczych powinny być aktualne i publicznie dostępne.

16. Udostępnianie informacji o pracownikach i administracji parlamentu

Parlament powinien udostępniać informacje o jego strukturze administracyjnej oraz strukturze organizacyjnej pracowników zarządzających lub administrujących procesami parlamentarnymi. Dane kontaktowe do pracowników odpowiedzialnych za udzielanie informacji powinny być publicznie dostępne.

17. Informowanie obywateli o kalendarzu prac parlamentu

Dokumentacja dotycząca planu prac parlamentu powinna być udostępniana publicznie i zawierać kalendarz posiedzeń, planowane głosowania, porządek obrad, kalendarz wysłuchań publicznych i prac komisji. Poza rzadkimi przypadkami wymagającymi szybkiej ścieżki legislacyjnej, parlament powinien podawać informacje z wyprzedzeniem pozwalającym obywatelom i społeczeństwu obywatelskiemu włączyć się do dyskusji parlamentarzystów na temat rozważanych spraw.

18. Angażowanie obywateli w robocze prace legislacyjne

Robocze wersje ustaw powinny być upubliczniane i publikowane w momencie ich przedstawiania. Parlament powinien dążyć do zapewniania powszechnego dostępu do wstępnych analiz i informacji źródłowych aby ułatwić obywatelom zrozumienie dyskusji parlamentarnych o proponowanych rozwiązaniach prawnych, realizować potrzebę pełnego informowania obywateli oraz umożliwiać obywatelom angażowanie się w rozważane kwestie.

19. Publikowanie zapisów prac komisji parlamentarnych

Sprawozdania z prac komisji parlamentarnych, włączając w to dokumenty przez nie wytworzone lub zamówione, oświadczenia uczestników wysłuchań publicznych, stenogramy i zapisy prac komisji powinny być niezwłocznie udostępniane.

20. Rejestrowanie głosowań w parlamencie

Aby umożliwić obywatelom rozliczanie parlamentarzystów z ich decyzji, podczas głosowań, parlamenty powinny ograniczać stosowanie procedury głosowania werbalnego i jako zasadę stosować głosowanie elektroniczne lub wywoływanie wg listy (roll-call) oraz prowadzić i upubliczniać rejestry głosowań poszczególnych parlamentarzystów - zarówno podczas sesji plenarnych, jak i prac w komisjach. Parlamenty powinny ograniczać głosowania parlamentarzystów przez pełnomocników oraz dążyć do tego, by takie głosowania nie umniejszały norm przejrzystości i demokratycznej odpowiedzialności.

21. Publikowanie nagrań z posiedzeń parlamentu

Parlament powinien tworzyć, utrzymywać i upubliczniać łatwo dostępne zapisy posiedzeń, najlepiej w formie audio i/lub video dostępnego on-line pod stałym adresem elektronicznym, jak również w formie pisemnego stenogramu lub standardu Hansarda.

22. Publikowanie raportów przygotowanych przez lub dla parlamentu

Wszystkie raporty przygotowane, zamówione oraz złożone przed parlamentem, komisjami lub w jego biurach, powinny być w całości publicznie udostępniane, z wyjątkiem przypadków ściśle określonych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa.

23. Zapewnianie informacji o budżecie i wydatkach

Parlament ma obowiązek udostępniać publicznie wszechstronne, szczegółowe i łatwe do zrozumienia informacje o krajowym budżecie i wydatkach publicznych, włączając przeszłe, bieżące i przewidywane wpływy i wydatki. Podobnie, parlament ma obowiązek publikować informacje o realizacji swojego własnego budżetu, ofertach i kontraktach. Te informacje powinny być upubliczniane w całości, przy użyciu spójnego katalogu i uzupełniane podsumowaniami pisаныmi prostym językiem, wyjaśnieniami lub raportami, które ułatwiałyby ich zrozumienie obywatelom.

24. Jawność majątku i gwarantowanie uczciwości parlamentarzystów

Parlament powinien udostępniać informacje o majątku parlamentarzystów, ich parlamentarnych wydatkach i ich pozaparlamentarnych dochodach, w tym prowizjach, dywidendach i innych korzyściach, aby umożliwić obywatelom dokonywanie oceny uczciwości poszczególnych parlamentarzystów.

25. Ujawnianie informacji o nieetycznym zachowaniu i potencjalnych konfliktach interesów

Parlament powinien uchwalić jasno zdefiniowane reguły zapewniające jawność informacji niezbędnych do ochrony przed rzeczywistymi lub potencjalnymi konfliktami interesów i naruszeniami etyki, w tym informacji o kontaktach parlamentarzystów z lobbystami i grupami nacisku. Parlament powinien również upubliczniać informacje o wyrokach sądowych lub rezultatach parlamentarnych dochodzeń w sprawach zarzutów o nieetyczne zachowanie, konflikt interesów lub korupcję.

26. Zapewnianie dostępu do informacji archiwalnych

Informacje parlamentarne o minionych posiedzeniach powinny być przetworzone na postać cyfrową i bezterminowo udostępnione obywatelom w celu ich ponownego bezpłatnego, nieograniczonego wykorzystania. W przypadku, w którym parlament nie może sam przetworzyć na postać cyfrową i udostępnić swoich danych, powinien współpracować z organizacjami, które mogą ułatwić publiczne nieograniczone udostępnianie tych danych. Aby umożliwić obywatelom korzystanie z historycznych danych parlamentarnych, parlament powinien zapewnić publiczny dostęp do swojej biblioteki.

Ułatwianie dostępu do informacji parlamentarnych

27. Zapewnianie wielu kanałów dostępu do informacji

Parlament powinien zapewniać dostęp do informacji o swoich pracach za pośrednictwem wielu kanałów, w tym: obserwacje bezpośrednie, media drukowane, transmisje radiowe i telewizyjne, technologie internetowe i mobilne.

28. Zapewnianie bezpośredniego dostępu do parlamentu

Parlament i jego posiedzenia powinny być bezpośrednio dostępne i otwarte dla wszystkich obywateli. Bezpośredni dostęp do parlamentu może być limitowany tylko ze względu na ograniczenie przestrzeni i zasady bezpieczeństwa.

29. Gwarantowanie dostępu mediom

Parlament powinien zapewnić niezależnym obserwatorom i mediom pełen dostęp do posiedzeń parlamentu. Kryteria i zasady dostępu powinny być jasno zdefiniowane i publicznie dostępne.

30. Zapewnianie transmisji na żywo i nagrań na życzenie

Parlament powinien dążyć do zapewnienia obywatelom poprzez radio, telewizję i internet dostępu w czasie rzeczywistym do aktualnych prac parlamentu, a na żądanie dostępu do archiwów informacji o działaniach parlamentu.

31. Ułatwianie dostępu do informacji parlamentarnych w całym kraju

W miarę możliwości dostęp do informacji parlamentarnych nie powinien ulegać geograficznym ograniczeniom. Używanie stron internetowych ułatwia dostęp do informacji parlamentarnych bez ograniczeń geograficznych. W krajach, gdzie dostęp i korzystanie z internetu są ograniczone, parlament powinien dążyć do zapewnienia innych środków dostępu do informacji na swój temat.

32. Używanie prostego języka

Parlament powinien zadbać o to, aby prawniczy lub techniczny język nie stanowił bariery dla obywateli poszukujących informacji parlamentarnych. Używanie precyzyjnego języka podczas przyjmowania ustaw jest niezbędne, jednakże parlament ma również obowiązek tworzenia podsumowań w prostym języku oraz stosowania narzędzi, mających na celu udostępnianie informacji parlamentarnych w sposób łatwy i zrozumiały dla parlamentarzystów i obywateli z różnych środowisk i o różnych kompetencjach.

33. Używanie wszystkich języków oficjalnych i roboczych

W przypadkach, gdy konstytucja lub regulacje parlamentarne dają podstawę do używania w parlamencie różnych języków oficjalnych lub roboczych, parlament powinien dążyć do zapewnienia tłumaczeń symultanicznych posiedzeń i szybkich tłumaczeń zapisów z prac parlamentu.

34. Gwarantowanie bezpłatnego dostępu

Informacje parlamentarne powinny być udostępniane obywatelom bezpłatnie i bez ograniczeń w celu ponownego użycia i rozpowszechniania.

Umożliwianie elektronicznej publikacji informacji parlamentarnych

35. Dostarczanie informacji w otwartych i ustrukturyzowanych formatach

Aby umożliwić obywatelom, społeczeństwu obywatelskiemu, sektorowi prywatnemu i rządowi łatwe, ponowne wykorzystanie i analizę informacji parlamentarnych, powinny one być zbierane i udostępniane w otwartych i ustrukturyzowanych formatach, takich jak XML, które mogą być czytane i przetwarzane elektronicznie.

36. Zapewnianie użyteczności technologicznej

Parlament powinien zapewnić użyteczność technologiczną informacji parlamentarnych poprzez dostarczanie jasnych instrukcji nt. używania baz danych i narzędzi, które umożliwiają obywatelom pozyskiwanie informacji parlamentarnych ze stron internetowych parlamentu. Parlament powinien korzystać z dobrych praktyk, aby zwiększać użyteczność interfejsu użytkownika.

37. Ochrona prywatności obywateli

Strony internetowe parlamentu powinny mieć jasną i spójną politykę prywatności, aby obywatele wiedzieli, w jaki sposób ich dane osobowe będą używane. Parlament nie powinien wprowadzać wymogów rejestracji lub członkostwa, które by ograniczały powszechny dostęp do informacji na stronach parlamentu. Parlament nie powinien dopuszczać śledzenia informacji umożliwiających identyfikację użytkownika bez jego wyraźnej zgody.

38. Używanie otwartych formatów i otwartego oprogramowania

Parlamente powinny preferować udostępnianie informacji cyfrowych w otwartych formatach wymiany danych i przy użyciu bezpłatnego oprogramowania o publicznie dostępnym kodzie źródłowym.

39. Umożliwianie pobierania danych w celu ponownego wykorzystania

Informacje parlamentarne powinny być łatwe do pobierania w hurtowych ilościach oraz w dobrze udokumentowanych formatach, aby umożliwić ich łatwe ponowne wykorzystanie.

40. Utrzymanie stron parlamentarnych

Utrzymanie i regularne aktualizowanie kompleksowych stron internetowych parlamentu jest ważnym aspektem otwartości parlamentu w nowoczesnym, globalnym świecie, nawet w krajach, w których zastosowanie internetu jest ograniczone. Parlament powinien zapewnić dostępność informacji parlamentarnych w postaci elektronicznej i powinien postrzegać upowszechnianie informacji przez internet jako istotny sposób komunikacji.

41. Używanie łatwych i stabilnych mechanizmów wyszukiwania

Parlament powinien zapewnić obywatelom funkcjonalne wyszukiwanie informacji parlamentarnych. W tym celu powinien tworzyć bazy danych umożliwiające zarówno proste, jak i zaawansowane wyszukiwanie z wykorzystaniem metadanych. Informacje powinny być dostępne na przykład na stronie internetowej ze stałym adresem URL.

42. Linkowanie powiązanych informacji

Parlament powinien dążyć do ułatwiania obywatelom wyszukiwania informacji parlamentarnych poprzez linkowanie powiązanych z nimi treści, np. wcześniejszych wersji ustaw, raportów ich dotyczących, wypowiedzi ekspertów, poprawek i ich autorów, fragmentów protokołów z posiedzeń parlamentarnych, na których dana ustawa była dyskutowana.

43. Umożliwianie użycia powiadomień

W miarę możliwości, parlament powinien zapewnić obywatelom dostęp do usług powiadamiających o określonych kategoriach działań parlamentu poprzez email, SMS lub inne technologie.

44. Wspieranie dwukierunkowej komunikacji

Aby umożliwić obywatelom udział w procesie stanowienia prawa i działaniach parlamentu oraz wspierać komunikację obywateli z parlamentarzystami i pracownikami parlamentu, parlament powinien starać się używać elektronicznych narzędzi komunikacji.